

Foss vgs - karriereveiledning Vg3
mars 2021

Søknad om høyere utdanning

Søknadsfrist: 15.APRIL

Generell studiekompetanse

- Generell studiekompetanse (GENS) er det vanligste grunnlaget for opptak til studier ved universiteter og høyskoler.
- Noen studier krever spesiell studiekompetanse.

SPESIELLE OPPTAKSKRAV

Spesielle opptakskrav til enkelte helse- og veterinærfag

- **Medisin, odontologi, ernæring (5-årig master), farmasi (5-årig master):**
Matematikk R1 eller S1 + S2, Fysikk 1, Kjemi 1 og 2
- **Ernæring (bachelor) ved UiB og UiA:**
Matematikk R1 eller S1 + S2, Fysikk 1, Kjemi 1 og 2
- **Veterinær:**
Matematikk R1 eller S1 + S2, Kjemi 1 og 2
- **Bioingeniør- og Reseptarutdanning**
Matematikk R1 eller S1 + S2 og Fysikk 1 eller Biologi 1 eller Kjemi 1
- **Ortopediingeniørutdanning**
Matematikk R1 + R2 og Fysikk 1
- **Tannteknikerutdanning**
Matematikk R1 eller S1 + S2 eller Fysikk 1 eller Kjemi 1
- **Sykepleie (bachelor) ved HiOA :**
Minimum karakteren 3,0 i norsk (393 timer) og 3 i matematikk

Spesielle opptakskrav til realfag, natur- og miljøfag

- **Realfag, natur- og miljøfag:**

Matematikk R1 eller S1 + S2 og enten R2 eller Fysikk 1 + 2 eller Kjemi 1 + 2 eller Biologi 1 + 2 eller Informasjonsteknologi 1 + 2 eller Geofag 1 + 2 eller Teknologi og forskningslære 1 + 2

Nytt fra opptak 2018:

Universiteter og høyskoler som tilbyr studier i realfag, natur- og miljøfag, kan som en forsøksordning for opptak til studieårene 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 og 2021-2022 selv fastsette at det skal kreves:

Matematikk R1 + R2 og i tillegg Fysikk 1 + 2 eller Kjemi 1 + 2 eller Biologi 1 + 2 eller Informasjonsteknologi 1 + 2 eller Geofag 1 + 2 eller Teknologi og forskningslære 1 + 2

Spesielle opptakskrav til informatikk

- **Informatikkstudier:**

Matematikk R1 eller S1 og S2

Unntak: **Informatikk, nanoteknologi og robotikk** ved UiO:

Nytt fra opptak 2018:

Som en forsøksordning for opptak til studieårene 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 og 2021-2022 må søkerne dokumentere følgende fag:

Matematikk R1 + R2 og i tillegg Fysikk 1 + 2 eller Kjemi 1 + 2 eller Biologi 1 + 2 eller Informasjonsteknologi 1 + 2 eller Geofag 1 + 2 eller Teknologi og forskningslære 1 + 2

Spesielle opptakskrav til arkitektutdanning og teknologiske fag

- **Arkitektutdanning** ved NTNU:
Matematikk R1+ R2, Fysikk 1
- **Arkitektutdanning** ved AHO og Bergen arkitekthøgskole:
Generell studiekompetanse + opptaksprøve
- **Integrerte masterstudier i teknologiske fag:**
Matematikk R1+ R2, Fysikk 1
NTNU krever i tillegg minimum karakteren 4,0 i matematikk R2
- **3-årig ingeniørutdanning:**
Matematikk R1+ R2, Fysikk 1

Fra matematikk S til matematikk R og forkurs

- Elever som har tatt matematikk S1 og S2, trenger bare å ta matematikk R2 i tillegg for å oppfylle kravet om matematikk R1 + R2. Dette gjelder opptak til ingeniørutdanninger og andre teknologiske utdanninger.
- Elever som bare har GENS men ønsker å søke ingeniørutdanning eller realfagsstudier:
- Søke realfagskurs tilsvarende R1,R2,FY1 direkte til universitet/høgskolen som tilbyr det, deltid/semesterstudium

Spesielle opptakskrav til enkelte økonomiske og administrative fag

- **Integrert masterstudium i økonomiske/administrative fag og i samfunnsøkonomi:**

Matematikk R1 eller S1 + S2

- **Matematisk finans:**

Matematikk R1 eller S1 + S2

Det er ingen spesielle opptakskrav til andre økonomistudier, men Høgskolerådet anbefaler minst Matematikk S1.

Spesielle opptakskrav til lærerutdanninger

- **Grunnskolelærerutdanning og 5-årig lektorutdanning**
  - 35 skolepoeng
  - Minimum gjennomsnitt 3,0 i norsk
  - Minimum gjennomsnitt 4,0 i fellesfaget matematikk.
  - Søkere som kan dokumentere et gjennomsnitt på minimum 3,0 i matematikk, kan tas opp dersom de består et forkurs i matematikk spesielt tilrettelagt for lærerutdanning
    - gjelder ikke hvis søker har bestått programfag i matematikk (S1,S2,R1 eller R2)

Spesielle opptakskrav til lærerutdanninger (forts)

- **Grunnskolelærerutdanning og 5-årig lektorutdanning med realfag, miljø- og naturfag**
  - For søkere til disse lærerstudiene gjelder i tillegg fagkravene fastsatt for studier innen disse fagområdene:

Matematikk R1 eller S1 + S2 og enten R2 eller Fysikk 1 + 2 eller Kjemi 1 + 2 eller Biologi 1 + 2 eller Informasjonsteknologi 1 + 2 eller Geofag 1 + 2 eller Teknologi og forskningslære 1 + 2

SØKERKVOTER

Søkerkvoter

- To hovedkvoter:
  - **Kvote for førstegangsvitnemål (tom 21 år)**
  - **Ordinær kvote**
- 50 % av studieplassene skal tilbys søkere i kvote for førstegangsvitnemål
- Alle søkerne konkurrerer i ordinær kvote. Førstegangsvitnemålskvoten er et "ekstratilbud" til de søkerne som oppfyller kriteriene for kvoten.
- Søkere som oppfyller kriteriene for opptak i kvote for førstegangsvitnemål, men som ikke får tilbud om studieplass, konkurrerer videre i ordinær kvote.

Kvotepos for førsteegangsvitnemål

- I førsteegangsvitnemålskvoten konkurrerer man bare med skolepoeng (altså bare karakterpoeng, evt. realfags-/språkpoeng og evt. kjønnspoeng).
- Alderspoeng, tilleggspoeng (for folkehøgskole, førsteegangstjeneste eller studier), nye fag eller karakterforbedringer etter avsluttet videregående skole teller bare i ordinær kvote.

Særskilt, utsatt og ny eksamen på Vg3 – når ryker førstegangsvitnemålet?

- 1 i standpunkt på Vg3: Rett til særskilt eksamen (§3-33).
Hvis bestått særskilt eksamen → Førstegangsvitnemål.
- Dokumentert fravær ved eksamen på Vg3: Rett til utsatt eksamen (nytt uttrekk) (§3-35). (Betinget opptak mulig, søk før 1.7.)
Hvis bestått eksamen → Førstegangsvitnemål.
- 1 til eksamen på Vg3: Rett til ny eksamen i samme fag (§3-34)
→ **IKKE** førstegangsvitnemål.
Begrunnelse: eleven har allerede blitt prøvd til eksamen
- Får du I.V. i et fag, får du ikke førstegangsvitnemål.
- Merk: Ved særskilt, utsatt og ny eksamen blir standpunktkarakteren stående på vitnemålet, også om den er 1

POENGBEREGNING OG POENGGRENSER

Poengberegning – oversikt

Karakterpoeng

+ Realfags- og/eller språkpoeng

+ Kjønnspoeng

+ Poeng for opptaksprøver

= **SKOLEPOENG** (i kvote for førstegangsvitnemål teller bare skolepoeng)

+ Tilleggspoeng (for folkehøgskole/førstegangstjeneste/studier)

+ Alderspoeng

= **KONKURRANSEPOENG** (i ordinær kvote)

Karakterpoeng: 3-årig videregående opplæring

- Alle fag med tallkarakter skal regnes med.
- Gjennomsnittet av samtlige karakterer regnes ut med to desimaler og multipliseres med 10.
- For fellesfag skal bare karakter(er) på høyeste nivå inngå i beregningen av karakterpoeng.

Tilleggs poeng for realfag og fremmedspråk

Realfag som programfag	Realfagspoeng
Fysikk 2	1,0
Matematikk R2	1,0
Alle andre 140-timers programfag innen realfag	0,5

Fremmedspråk som programfag	Språkpoeng
Nivå III	1,0
Nivå II	0,5
Nivå I	0,5

- Maksimum **1,5** poeng for ett og samme fremmedspråk
- Maksimum **4,0** realfags-/språkpoeng totalt

Tilleggs poeng for underrepresentert kjønn - kvinner

Det gis 2 tilleggspoeng for kvinnelige søkere ved opptak til følgende studier:

- Ingeniørutdanninger (bachelor) med unntak av linje for kjemi, ortopedi, bioingeniør
- Landbruksutdanninger ved Høgskolen Innlandet
- Maritime høyskoleutdanninger (bachelor i maritime fag ved Universitetet i Sørøst-Norge, NTNU (Ålesund) og Høgskolen Vestlandet (bortsett fra shipping management og shippingledelse ved NTNU Ålesund)
- Integrerte masterstudier i Teknologi og ingeniørfag ved NTNU i
  - Ingeniørvitenskap og IKT
  - Marin teknikk
  - Produktutvikling og produksjon
  - Elektronisk systemdesign og innovasjon
  - Kybernetikk og robotikk
  - Kommunikasjonsteknologi
  - datateknologi
  - fysikk og matematikk
  - materialteknologi

Tilleggs poeng for underrepresentert kjønn - menn

Det gis 2 tilleggspoeng for mannlige søkere ved opptak til følgende studier:

- Veterinærutdanning ved NMBU
- Dyrepleierutdanning ved NMBU
- Sykepleie ved Lovisenberg diakonale Sykehus
- Sykepleie UiA
- Barnevern OsloMet

- **1 tilleggspoeng for mannlige søkere (kun i kvote for førstegangsvitnemål):**
- Profesjonsstudiet i psykologi (UiB, UiO)

Tilleggs poeng for alder

NB: ikke i kvote for førstegangsvitnemål

- Det gis 2 alderspoeng per år i inntil 4 år, maksimum 8 alderspoeng.
  - Dette gjelder også opptak til politihøgskolene.
- Du får alderspoeng fra og med det året du fyller 20 år, dvs. full uttelling (8 poeng) fra og med fylte 23 år.

Tilleggs poeng

for høyere utdanning, folkehøgskole, siviltjeneste eller militær
førstegangstjeneste

NB: ikke i kvote for førstegangsvitnemål

Det gis 2 tilleggspoeng for

enten

et fullført studium på minst ett år eller samlet 60 studiepoeng ved universitet eller høgskole

eller

ett år på en folkehøgskole med godkjent dokumentasjon (min. 90 % tilstedeværelse)

eller

fullført militær førstegangstjeneste eller siviltjeneste

Fullført halvårig studium eller 30 studiepoeng gir 1 tilleggspoeng.

- Reglene om tilleggspoeng gjelder også for Politihøgskolene.

Poeng og poengutvikling – et eksempel

SKOLEPOENG:		(gj.snitt)			
Karaktersum:	123	4,92	x 10 =	49,2	karakterpoeng
Antall karakterer:	25				
Realfags-/språkpoeng: Mat S1, Mat S2, Kjemi 1, Kjemi 2, Tysk nivå III				3,0	tilleggs-poeng
				52,2	Skolepoeng

Opptaksår	Alder	Poeng i kvote for førstegangsvitnemål	Poeng i ordinær kvote	
2021	19	52,2	52,2	Konkurranspoeng
2022	20	52,2	2,0	Alderspoeng
			2,0	Tilleggs-poeng (folkehøgskole)
			56,2	Konkurranspoeng
2023	21	52,2	2,0	Alderspoeng
			58,2	Konkurranspoeng
2024	22	X	2,0	Alderspoeng
			60,2	Konkurranspoeng
2025	23	X	2,0	Alderspoeng
			62,2	Konkurranspoeng

Poenggrenser

- Poenggrensene for ulike år finnes på Samordna opptak:
  - <http://www.samordnaopptak.no/info/opptak/poenggrenser/index.html>

Søke utdanning andre steder enn Samordna opptak

- Til private høyskoler laster elever opp dokumentasjon selv
- Lurt å sjekke om det er på Lånekassenes liste over "[godkjent lærested](#)"

Studieland:

Frisk på lærested:

Antall funn: 7

Lærested
Universidad Católica de Salta
Universidad de Buenos Aires
Universidad de Ciencias Empresariales y Sociales (UCES)
Universidad de Palermo
Universidad Maimónides
Universidad Nacional de General San Martín (inkl. IDAES)
Universidad Nacional de Tres de Febrero

Søke utdanning andre steder enn Samordna opptak

- Til private høyskoler laster elever opp dokumentasjon selv
- Lurt å sjekke om det er på Lånekassenes liste over "[godkjent lærested](#)"

Studieland:

Frisk på lærested:

Antall funn: 7

Lærested
Universidad Católica de Salta
Universidad de Buenos Aires
Universidad de Ciencias Empresariales y Sociales (UCES)
Universidad de Palermo
Universidad Maimónides
Universidad Nacional de General San Martín (inkl. IDAES)
Universidad Nacional de Tres de Febrero

Enkelte datoer i det nasjonale opptaket

- 1. februar Søknadsskjema tilgjengelig på nettet.
- 1. mars tidlig opptak
- 15. april Ordinær søknadsfrist
- 1. juli Frist for omprioritering
- 20. juli Resultatet av hovedopptaket legges ut
- 24. juli Svarfrist etter hovedopptaket
- 29.juli Suppleringsopptak - resultat

*) Tidlig opptak, utenlandsk utdanning, realkompetanse, spesiell vurdering, IB, studier ved Politihøgskolen og luftfartsfag ved UiT.

Søkeprosessen

- Elektronisk søknadsskjema og tilbud på samordnaopptak.no
- Du kan sette opp inntil **10** søknadsalternativer.
  - **NB: Eleven har selv ansvaret for å logge seg inn på søknaden og sjekke om elektronisk vitnemål er registrert i NVB innen 1. juli.**